МИНИСТАРСТВО ТРГОВИНЕ, ТУРИЗМА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

Сектор за трговину, услуге и политику конкуренције

ИНФОРМАЦИЈА
о оствареном расту потрошачких цена у фебруару 2016. године

1. Потрошачке цене у фебруару ове године су снижене за 0,1%, што у односу на претходни месец, представља промену тренда кретања, односно враћање на континуирано месечно снижавање цена које је било присутно у последњем кварталу претходне године.

Остварена стопа у овом месецу је, пре свега, резултат снижења цена деривата нафте и сезонског кретања цена појединих производа (снижење цена одеће и обуће из колекције јесен-зима и повећање цена воћа и поврћа), с обзиром да су цене осталих група производа и услуга углавном биле стабилне.

Имајући у виду да су потрошачке цене у јануару повећане, а у фебруару снижене, укупан текући раст у *фебруару ове у односу на децембар претходне године* износи 0,5%. Такође, и на *међугодишњем нивоу* (фебруар ове у односу на фебруар претходне године), потрошачке цене су стабилне, односно остварен је раст од свега 1,5%[1], што је последица ниске прошлогодишње базе узроковане падом цена деривата нафте и непрерађене хране. Процена је да ће од средине године инфлација бележити умерен раст, са могућњошћу постепеног повратка у границе дозвољеног одступања од циљане (4% ± 1,5 п.п.), односно пројектоване (3,5%) инфлације, до краја године. Кретање потрошачких цена, у наредном периоду, у значајној мери, зависиће и од кретања цена примарних пољопривредних производа, енергената, регулисаних цена и курса динара.

[1] Саопштење РЗС бр. 60 од 11.03.2016. године.

2. Посматрано по основним групама, највећи утицај на пад инфлације имале су цене транспорта, које су под дејством деривата нафте, укупно снижене за 1,2%, као и пад цена одеће и обуће из протекле сезоне јесен-зима за 2,4%.

Снижење цена је евидентирано и у групи рекреације и културе (0,5%) и остале робе и услуга (0,1%).

С друге стране, највећи интензитет раста је забележен код хране и безалкохолних пића (0,7%), у оквиру које је непрерађена храна поскупела за 1,3%, а прерађена за 0,3%. Непрерађена храна је поскупела по основу повећаних цена воћа за 4,6% и поврћа за 3,2%, с обзиром да су цене меса и конзумних јаја снижене за 1,8% и 0,9%, а рибе остале на непромењеном нивоу.

Незнатно су повећане цене алкохолних пића и дувана (0,1%), комуникација (0,1%), образовања (0,1%), здравства (0,2%) и ресторана и хотела (0,2%).

Цене стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива и намештаја, покућства и текућег одржавања су остале на непромењеном нивоу.

3. ***Раст цена,*** у *распону од 0,1% до 0,8%,* у фебруару је евидентиран код хлеба и житарица, млека, сира и јаја, осталих прехрамбених производа, вина, пива, осталих одевних предмета, изнајмљивања стана, чврстих горива, намештаја и опреме за домаћинство, великих кућних апарата, поправке апарата за домаћинство, алата и опреме за кућу и врт, фармацеутских производа, транспортних средстава, превоза путника авионом, опреме за пријем, снимање и репродукцију звука и слике, осталих важних предмета за рекреацију и културу, играчака, биљака и цвећа, услуга за културу, канцеларијског материјала и осигурања транспортних средстава. Учешће ових група у индексу потрошачких цена износи око 28,7%. Значајнији раст цена, у *интервалу од 1% до 4,6%,* али са знатно мањим обухватом (око 11,5%), остварен је код уља и масти, воћа, поврћа, шећера, џема, меда и чоколаде, терапеутских производа и опреме, телефонске опреме, фотографске и филмске опреме, информатичке опреме, и услуга смештаја.

4. У оквиру контролисаних, односно регулисаних цена, кориговане су цене следећих производа и услуга:

4.1. У циљу очувања стандарда нижих социјалних категорија грађана и равномерног снабдевања становништва основним врстама хлеба, Влада је 31. јануара ове године, с применом од 1. фебруара донела ***Уредбу о обавезној производњи и промету хлеба од брашна „Т-500“*** („Службени гласник РС“, бр. 7/16), којом су практично продужени исти критеријуми из августа 2014. године. Наиме, задржана је произвођачка цена од 38,68 динара, као и непромењена велепродајна (2%) и малопродајна (6%) маржа, с тим да укупна маржа не може бити већа од 8,12%. На овај начин израчуната малопродајна цена ове врсте хлеба и даље износи 46 динара. Ово из разлога што је, сходно Закону о трговини, уредба донета као привремена мера, која не може трајати дуже од шест месеци.

Имајући ово у виду, на бази статистичких података малопродајна цена белог хлеба, при повећању од 0,2% у протеклом периоду ове године, у фебруару је износила 42,34 динара, што је мање од уредбом могуће цене за ову врсту хлеба.

4.2. У фебруару ове године статистика је евидентирала раст потрошачких **цена лекова** од 0,2%, што је, пре свега, резултат појединачних корекција цена лекова који се не издају на лекарски рецепт, иако је Влада почетком фебруара дала сагласност на ***Уредбу о***

измени Уредбе о критеријумима за формирање цена лекова за употребу у хуманој медицини чији је режим издавања на рецепт („Службени гласник РС“, број 8/16), а средином на ***Одлуку о изменама и допунама Одлуке о највишим ценама лекова за употребу у хуманој медицини, а чији је режим издавања на рецепт*** („Службени гласник РС“, број 12/16). Наиме, овом уредбом омогућен је јединствен систем формирања цена референтних лекова за које је издата дозвола за лек у Републици Србији или у земљама Европске уније на основу потпуне документације о квалитету, безбедности и ефикасности лека према важећим захтевима. Такође, на основу Одлуке о изменама и допунама Одлуке о највишим ценама лекова за употребу у хуманој медицини, а чији је режим издавања на рецепт, створени су услови да се на тржишту појави 295 нових лекова за употребу у хуманој медицини чији је режим издавања на рецепт, а који су добили дозволу за стављање у промет од Агенције за лекове и медицинска средства Србије и за које се по први пут утврђују цене. Такође, кориговане су цене за 62 лека и то: повећање цена за 35 и снижење за 27 лекова. Наиме, цене су углавном повећане код лекова који представљају лекове од ширег јавно-здравственог интереса, односно употребљавају се за лечење болести од већег социјално-медицинског значаја или се примењују у савременој терапији и ради усклађивања паритета цена лекова истог INN (24), затим за износ контролне маркице (8) и због промене величине паковања (3). Полазећи од листе лекова које статистика снима у оквиру индекса потрошачких цена и предложених корекција цена по појединачним лековима који се издају на рецепт, идентификован је само један лек (Pentrexyl, kapsula tvrda, 16x500mg, произвођача Galenika AD) за чије повећање цена за 24,8% се процењује, да ће утицати на општи раст потрошачких цена са око 0,005 процентних поена у првом кварталу 2016. године. Извршено је и брисање 24 лека из Списка цена лекова.

4.3. Крајем фебруара Влада је дала сагласност на ***Одлуку о висини накнаде за употребу државног пута за возила регистрована у иностранству*** („Сл. гласник РС“, бр. 16/16), којом је само извршена конверзија коефицијента из USD, утврђеног Одлуком о накнади за путеве за страна возила која користе путеве у Савезној Републици Србији („Сл. лист СФРЈ“, бр. 25/81, 27/81, 21/83, 75/91 и „Сл. лист СРЈ“, бр. 36/92, 4/98 и 7/98) у ЕУР.

4.4. **Цене комунално стамбених услуга** за домаћинства у Републици у фебруару 2016. године задржане су на нивоу из претходног месеца, изузимајући цену централног грејања која је смањена за изнадпросечних 0,4%. У истом месецу цена грејања мерено према м2 је мировала, за разлику од цене грејања мерено према утрошку која је смањена за 4,1%. Оваква кретања су ефекат смањења цене грејања према утрошку у само једном граду - Нишу, и то за 7,4%.

Цене јавног градског превоза нису кориговане у истом месецу.

*
* *

У комуналној делатности - **погребне услуге**, у оквиру које се од ове године прати једино цена штампања парте - умрлице са сликом (у погребном предузећу), комад, у извештајном периоду није било промена.

5. ***Укупан текући раст*** потрошачких цена у 2016. години ***износи 0,5%***, при чему су цене роба забележиле раст од 0,8%, док су цене услуга снижене за 0,2%.

Посматрано по основним групама, највећи утицај на инфлацију, у овом периоду, имале су цене хране и безалкохолних пића које су једине остариле натпросечан раст (3%) и на које се односи око 0,9 п.п., што значи да би општи раст био и већи да није дошло до снижења цена, пре свега деривата нафте, одеће и обуће, туристичких аранжмана.

Незнатно испод просека су повећане цене комуникација (0,4%), затим образовања (0,3%), здравства (0,2%), алкохолних пића и дувана (0,2%), док је најмањи интензитет раста евидентиран код стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (0,1%).

Снижење цена је забележено у групи транспорт (2,2%), одеће и обуће (2,2%), рекреације и културе (1%) и намештаја, покућства и текућег одржавања (0,4%).

Цене ресторана и хотела и остале робе и услуга су остале на непромењеном нивоу.

6. ***Фискалном стратегијом Владе Републике Србије за 2016. годину са пројекцијама за 2017. и 2018. годину,*** пројектована инфлација за 2016. годину износи 3,5%, а циљана, утврђена ***Меморандумом Народне банке Србије о циљним стопама инфлације до 2016. године,*** 4% са дозвољеним одступањем ± 1,5 п.п. Процењени просечан месечни раст на основу пројектоване годишње инфлације би иозносио 0,3%.

Имајући у виду да је у прва два месеца ове године инфлација износила 0,5%, то би под претпоставком да се у свим наредним месецима задржи исти месечни интензитет раста, годишњи раст износио око 3%, што је у границама пројектоване, односно циљане инфлације.

У фебруару ове године просечан курс динара је у односу на претходни месец повећан за 0,3%, тако да је, уз јануарски раст од 0,6%, укупно за два месеца повећан за

0,9%. У фебруару курс динара за 1 евро је износио 122,88 динара (децембар 2015. године = 121,75 динара).

Такође, у јануару ове године просечна нето зарада[2] износи 40.443 динара и у односу на исти месец претходне године номинално је повећана за 2,9%, а реално за 0,5%. При истом упоређењу, промет у трговини на мало бележи раст у текућим ценама од 8%, а у сталним од 6,1%[3]. Највеће повећање промета, исказано у сталним ценама, је евидентирано код непрехрамбених производа, осим моторних возила (9,1%), а затим код моторних горива (6,3%), док је најмањи раст код хране, пића и дувана (5,7%).

На бази листе производа и услуга за које нумеричке смернице раста цена утврђује Влада у сарадњи са НБС, ***регулисане цене***[4] су у фебруару у односу на јануар остале на непромењеном нивоу, тако да је укупан раст од око 0,3% резултат промена цена малог броја производа и услуга из претходног месеца.

Имајући претходно у виду, може се констатовати да је општи индекс потрошачких цена опредељен повећањем цена непрерађене и прерађене хране (1,3% и 0,3%), с обзиром да су цене енергије (0,9%), робе широке потрошње (0,3) и услуга (0,2%) снижене, тако да је и базна инфлација (без енергије, хране, алкохола и цигарета) снижена за 0,3%[5].

7. *Међугодишњи раст инфлације* у фебруару ове у односу на фебруар претходне године износио је 1,5%, с тим што су цене роба повећане за 1,1%, а услуга за 2,1%. При истом упоређењу базна инфлација је повећана за 1,7%.

Посматрано по групама производа и услуга, највећи интензитет раста је евидентиран код алкохолних пића и дувана (8,5%), рекреације и културе (4,8%), стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (4,2%), комуникација (3,5%), здравства (2,7%), образовања (2,5%) и ресторана и хотела (1,9%).

[2] Саопштење РЗС бр. 39 од 25.02.2016. године
[3] Саопштење РЗС број 50 од 29.02.2016. године.
[4] На бази података НБС прерачунато у Министарству.
[5] Податак НБС.

На нивоу општег раста су цене остале робе и услуга (1,5%), а незнатно испод су цене намештаја, покућства и текућег одржавања стана (1,2%). Цене хране и безалкохолних пића су повећане за свега 0,1%.

Снижење цена је забележено код транспорта (3,1%) и одеће и обуће (2,3%).

Прилог 1

КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА ОД ЈАНУАРА 2007. ГОДИНЕ ДО ФЕБРУАРА 2016. ГОДИНЕ

у %

Година/месец	Месечни раст[1]	Текући раст[2]	Међугодишњи раст[3]
2007. година			
јануар	0,4	0,4	5,4
фебруар	-0,3	0,1	4,1
март	0,6	0,7	4,1
април	0,7	1,4	3,2
мај	1,9	3,3	3,1
јун	0,4	3,7	4,0
јул	-0,2	3,4	4,2
август	2,5	6,0	6,5
септембар	1,6	7,6	8,0
октобар	0,5	8,2	8,9
новембар	1,4	9,7	9,3
децембар	1,2	11,0	11,0
2008. година			
јануар	0,9	0,9	11,5
фебруар	0,6	1,4	12,5
март	1,6	3,0	13,6
април	1,5	4,6	14,6
мај	1,8	6,5	14,5
јун	0,7	7,2	14,9
јул	-1,1	6,1	13,9
август	0,4	6,4	11,5
септембар	1,0	7,5	10,9
октобар	1,8	9,4	12,3
новембар	0,2	9,6	10,9
децембар	-0,9	8,6	8,6
2009. година			
јануар	2,1	2,1	10,0
фебруар	1,2	3,4	10,7
март	0,4	3,8	9,4
април	0,9	4,8	8,8
мај	2,1	7,0	9,1
јун	0,0	7,0	8,3
јул	-0,9	6,0	8,5
август	-0,1	5,9	8,0
септембар	0,3	6,2	7,3
октобар	-0,2	6,0	5,2
новембар	0,8	6,9	5,9
децембар	-0,2	6,6	6,6

Година/месец	Месечни раст[1]	Текући раст[2]	Међугодишњи раст[3]
2010. година			
јануар	0.5	0.5	4.8
фебруар	0.3	0.7	3.9
март	1.2	2.0	4.7
април	0.6	2.5	4.3
мај	1,5	4,1	3,7
јун	0,4	4,5	4,2
јул	0.0	4.5	5.1
август	1.4	5.9	6.6
септембар	1.3	7.3	7.7
октобар	1.0	8.3	8.9
новембар	1.5	9.9	9.6
децембар	0.3	10.3	10.3
2011. година			
јануар	1,4	1,4	11,2
фебруар	1,5	2,9	12,6
март	2,6	5,5	14,1
април	1,1	6,7	14,7
мај	0,4	7,1	13,4
јун	-0,3	6,8	12,7
јул	-0,5	6,2	12,1
август	0.0	6.2	10.5
септембар	0.2	6.3	9.3
октобар	0.4	6.8	8.7
новембар	0.9	7.7	8.1
децембар	-0.7	7.0	7.0
2012. година			
јануар	0,1	0,1	5,6
фебруар	0,8	0,9	4,9
март	1,1	2,0	3,2
април	0,6	2,6	2,7
мај	1,4	4,1	3,9
јун	1,1	5,2	5,5
јул	0,1	5,4	6,1
август	1,6	7,1	7,9
септембар	2,3	9,6	10,3
октобар	2,8	12,7	12,9
новембар	0,0	11,9	12,6
децембар	-0,4	12,2	12,2

Година/месец	Месечни раст[1]	Текући раст[2]	Међугодишњи раст[3]
2013. година			
јануар	0,6	0,6	12,8
фебруар	0,5	1,1	12,4
март	0,0	1,1	11,2
април	0,8	1,9	11,4
мај	0,0	2,0	9,9
јун	1,0	3,0	9,8
јул	-0,9	2,0	8,6
август	0,4	2,5	7,3
септембар	0,0	2,5	4,9
октобар	0,2	2,6	2,2
новембар	-0,6	1,6	2
децембар	0,2	2,2	2,2
2014. година			
јануар	1,4	1,4	3,1
фебруар	0,1	1,5	2,6
март	-0,3	1,2	2,3
април	0,6	1,8	2,1
мај	0,1	1,8	2,1
јун	0,1	2,0	1,3
јул	-0,1	1,8	2,1
август	-0,2	1,7	1,5
септембар	0,7	2,3	2,1
октобар	-0,2	2,2	1,8
новембар	0,0	2,2	2,4
децембар	-0,4	1,7	1,7
2015. година			
јануар	-0,2	-0,2	0,1
фебруар	0,9	0,6	0,8
март	0,7	1,4	1,9
април	0,5	1,9	1,8
мај	-0,3	1,6	1,5
јун	0,5	2,1	1,9
јул	-0,9	1,1	1,0
август	0,9	2,1	2,1
септембар	0,0	2,0	1,4
октобар	-0,2	1,8	1,4
новембар	-0,1	1,7	1,3
децембар	-0,2	1,5	1,5

Година/месец	Месечни раст[1]	Текући раст[2]	Међугодишњи раст[3]
јануар	0,6	0,6	2,4
фебруар	-0,1	0,5	1,5

[1] Месечни раст – промена цена у текућем месецу у односу на претходни месец исте године
[2] Текући раст – промена цена у текућем месецу у односу на децембар претходне године
[3] Међугодишњи раст – промена цена у текућем месецу у односу на исти месец претходне године

Прилог 2

ОСТВАРЕНО КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА ПО ОСНОВНИМ ГРУПАМА

- у % -

	Месечна стопа		Текући раст	
	Остварено кретање цена 02.2016. / 01. 2016.	Структура оствареног кретања цена	Остварено кретање цена 02.2016. / 12.2015.	Структура оствареног кретања цена
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ – укупно	**-0,1**	**100,0**	**0,5**	**100,0**
Храна и безалкохолна пића	0,7	-405,7	3,0	183,4
Алкохолна пића и дуван	0,1	-8,3	0,2	3,3
Одећа и обућа	-2,4	206,5	-2,2	-28,9
Стан, вода, ел. енергија, гас и друга горива 1)	0,0	-9,1	0,1	2,7
Намештај, покућство, текуће одржавање 1)	0,0	1,1	-0,4	-3,5
Здравство	0,2	-15,4	0,2	1,7
Транспорт	-1,2	290,0	-2,2	-52,6
Комуникације	0,1	-12,0	0,4	4,2
Рекреација и култура	-0,5	54,4	-1,0	-11,3
Образовање	0,1	-2,2	0,3	0,9
Ресторани и хотели 1)	0,2	-11,7	0,0	0,2
Остала роба и услуге 1)	-0,1	12,4	0,0	-0,1

На бази података РЗС прерачунато у Министарству.

1) *Структура месечног, односно текућег раста је изведена на бази дејства учешћа на општи индекс потрошачких цена у текућем месецу (2.2016./1.2016.) и у периоду јануар-фебруар (2.2016./12.2015.)* .

Београд, 22.03.2016. године